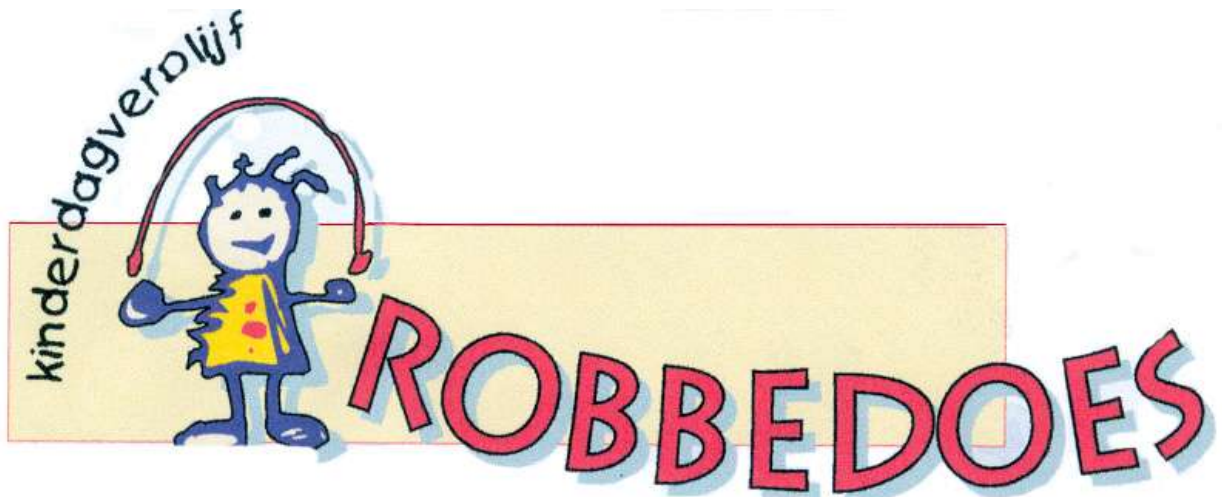

Pedagogisch beleidsplan

Kinderdagverblijf
Robbedoes Heel

Maart 2024

Pedagogisch beleidsplan

Voorwoord

Kinderopvang: ouders vertrouwen hun dierbaarste 'bezit' toe aan professionele leidsters. Dit vertrouwen dat ouders stellen mag niet beschaamd worden. Ouders moeten de zekerheid hebben dat hun kind, als ze niet aanwezig zijn, in een geborgen en veilige omgeving met liefde en zorg door de leidsters wordt opgevangen. De kinderen moeten zich op Kinderdagverblijf Robbedoes thuis voelen, moeten kunnen terugvallen op een vertrouwde opvoeder en moeten vanuit die veilige omgeving de wereld om hen heen kunnen verkennen en leren omgaan met andere kinderen.

Het creëren van een veilige en geborgen omgeving is een samenspel tussen leidsters, kinderen en de ruimte waarin ze zich bevinden. Vaste leidsters in een groep, die zorgen voor een grote mate van continuïteit is een belangrijke factor. Kinderen kunnen zich zo hechten aan bepaalde personen, waarmee ze vertrouwd raken en waar ze zich veilig voelen. Een veilige kindvriendelijke ruimte met voldoende uitdaging voor kinderen draagt mede zorg voor een ongehinderde ontwikkeling van de kinderen.

Het pedagogisch beleidsplan geeft de visie op de ontwikkeling van het kind en op opvoeding van kinderen, het geeft richtlijnen en werkwijzen weer over hoe een veilige en geborgen situatie voor kinderen, waarbinnen ze zich kunnen ontwikkelen, gewaarborgd kan worden.

Het plan dient echter ook om regelmatig na te denken over de wijze waarop we omgaan met kinderen binnen het kinderdagverblijf. Welke doelen streven we na en op welke wijze willen we die doelen nastreven? Door regelmatig hierover na te denken en met leiding, leidsters en ouders te discussiëren wordt de kwaliteit binnen het kinderdagverblijf gewaarborgd. Kwaliteit staat binnen ons kinderdagverblijf hoog in het vaandel.

Kinderdagverblijf Robbedoes heeft twee groepen dagopvang in Heel. In totaal zijn dit 32 kindplaatsen per dag.

De Rakkers en Boefjes : 0-4 jaar 16 kindplaatsen per dag.

De Bengeltjes 2-4 jaar: 16 kindplaatsen per dag.

Dit pedagogisch beleidplan is bedoeld voor de groep van de Rakkers en de Boefjes.

Inhoudsopgave

1. Inleiding

2. Visie op kinderen en op opvoeden

3. Pedagogisch doel

4. De ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar

5. De zorg voor de kinderen op Robbedoes

1. Inleiding: waarom een pedagogisch beleidsplan ?

Het pedagogisch beleidsplan geeft aan welke uitgangspunten en werkwijzen binnen Kinderdagverblijf Robbedoes worden gehanteerd. Het plan beschrijft welke visie het kinderdagverblijf heeft op de ontwikkeling en opvoeding van kinderen en hoe in grote lijnen getracht wordt deze visie in de praktijk te realiseren. De concretisering in daadwerkelijk handelen van deze visie wordt beschreven in het pedagogisch werkplan. In dit werkplan staat het pedagogisch handelen centraal. Tevens wordt er informatie gegeven over procedures en werkwijzen die binnen het Kinderdagverblijf worden gehanteerd.

Het pedagogisch beleidsplan is bedoeld voor ouders en voor medewerkers van het Kinderdagverblijf. Voor ouders is het van belang dat ze weten welke pedagogische uitgangspunten binnen het kinderdagverblijf worden gehanteerd. De normen en waarden die het kinderdagverblijf voorstaat, dienen zoveel mogelijk overeen te komen met de waarden en normen die de ouders thuis hanteren. Dit waarborgt

de continuïteit in de opvoeding van het kind. Voor medewerkers is het pedagogisch beleidsplan van belang daar het mede zorg draagt voor een uniforme werkwijze binnen de verschillende groepen van het kinderdagverblijf. Het pedagogisch werkplan, welke het pedagogisch handelen meer concreter beschrijft, is voor de leidsters nog meer een leidraad voor hun dagelijks handelen en waarborgt nog meer de uniformiteit binnen het kinderdagverblijf. Zeker voor nieuwe medewerkers zijn het pedagogisch beleids- en werkplan handvaten om hun draai binnen het kinderdagverblijf te vinden.

Kortom, het pedagogisch beleidsplan biedt voor alle betrokkenen duidelijkheid over de visie van het kinderdagverblijf op kinderen en het opvoeden daarvan. Het bevat de werkwijzen, afspraken en een beschrijving van de dagelijkse gang van zaken binnen Robbedoes.

Pedagogisch beleidsplan en kwaliteitszorg

Binnen het Kinderdagverblijf wordt gestreefd naar kwaliteit. Dit wil zeggen dat de zorg voor de kinderen en de wijze waarop met kinderen wordt omgegaan moet voldoen aan vooraf beschreven kwaliteitsnormen. Deze normen hebben betrekking op de verzorging, voeding, hygiëne en de omgang (bijvoorbeeld straffen en belonen) met kinderen.

2. Visie op kinderen en op opvoeden.

Het doel van het kinderdagverblijf is het realiseren van goede kinderopvang. Een van de pijlers van goede kinderopvang is dat op een verantwoorde wijze wordt gezorgd voor en wordt omgegaan met kinderen. De wijze van zorg voor en omgaan met kinderen wordt bepaald door de gehanteerde visie op kinderen en hun opvoeding.

2.1 Visie op de ontwikkeling van kinderen.

Kinderen hebben van nature de drang om zich te ontwikkelen. Al vanaf de geboorte zijn kinderen in staat waar te nemen en te reageren op prikkels uit hun omgeving. Zo gaat een baby huilen als hij/zij geen melk krijgt, reageert op pijnprikkels enz. Al deze prikkels stimuleren de zintuiglijke ontwikkeling. Deze zintuiglijke ontwikkeling is één van de verschillende facetten binnen de ontwikkeling van een kind. Andere facetten zijn bijvoorbeeld de taalontwikkeling en de ontwikkeling van de lichaamsbeheersing, de verstandelijke ontwikkeling, de identiteitsontwikkeling, de ontwikkeling van de creativiteit en de sociale

ontwikkeling. Deze verschillende facetten van de ontwikkeling (die in hoofdstuk 4 verder worden besproken) hangen natuurlijk nauw met elkaar samen, al kunnen we stellen dat in bepaalde levensfasen bepaalde ontwikkelingsgebieden meer aandacht vragen dan andere (gevoelige periodes). Toch willen we een kind beschouwen als één individu met zijn of haar eigen karaktertrekken, aanleg en temperament. Sommige kinderen zijn bijvoorbeeld angstig en andere meer zelfverzekerd of hebben veel bravoure. De een leert sneller praten en de ander is daar een aantal maanden later mee. Al deze kenmerken maken elk kind uniek en dat vraagt een individuele benadering van elk kind.

2.2 De visie op opvoeden.

Vanuit de visie op de ontwikkeling komen we tot een visie op opvoeden. Om kinderen te stimuleren en om kinderen de kans te geven zich optimaal te ontwikkelen is een omgeving met een sfeer van veiligheid en geborgenheid, waar kinderen liefde en zorg ontvangen en zich kunnen hechten aan leidsters die er steeds voor hen zijn, onontbeerlijk. Ook een gestructureerde omgeving waarin kinderen zich vertrouwd voelen is van wezenlijk belang. Verschillende uitgangspunten dienen te worden gehanteerd om die sfeer en omgeving te creëren.

De waarden en normen die gelden binnen het kinderdagverblijf hebben betrekking op bijvoorbeeld omgang met elkaar. Hoe spreken we elkaar aan? Hoe gaan we om met ruzies en onenigheden tussen kinderen? Op welke wijze belonen en straffen we kinderen? Hoe gaan we om met kinderen die veel huilen? Hoe gaan we om met kinderen die bijvoorbeeld een aandoening hebben? Vinden we het belangrijk dat kinderen tussen de middag en tussendoor samen eten? Wanneer laat je kinderen meehelpen en dingetjes zelf doen? Ook normen en waarden met betrekking tot voeding, veiligheid en hygiëne zijn van belang. Staan we het toe dat kinderen snoep en chips eten? Vinden we dat kinderen hun handen moeten wassen na het plassen? enz.

Ook vanuit een interculturele samenleving is het belangrijk om goed om te gaan met verschillen in normen en waarden en verschillen in achtergronden. Kinderen met verschillende achtergronden kunnen lekker samen spelen en samen bezig zijn. Als groepsleiding binnen een kinderdagverblijf kan worden gezorgd dat dit zo blijft. Waarden en normen dienen te worden gerespecteerd en bij het omgaan met kinderen kan met individuele verschillen rekening worden gehouden.

Toch leiden gangbare waarden en normen tot regels en afspraken tussen leidsters onderling en tussen leidsters en kinderen. Zo wordt er in de peutergroep altijd samen gegeten en mogen de kinderen niet van tafels voor dat het eten gedaan is. Bij ruzie wordt een kind aangesproken op z'n gedrag, maar er wordt niet geschreeuwd tegen de kinderen. De zelfredzaamheid van kinderen wordt gestimuleerd – als ze er aan toe zijn – door hen bijvoorbeeld zelf hun jasje op te laten hangen, mee te laten helpen met het uitdelen van bijvoorbeeld een traktatie. Kinderen die zelf naar het toilet gaan wassen hun handen na toiletgebruik. Handen en gezichtjes worden voor en na het eten met een washand afgepoetst. In de ochtend wordt door de kinderen in de peutergroep fruit gegeten. De kinderen in de babygroep krijgen fruit in overleg met de ouders. Er wordt naar gestreefd kinderen positief te belonen in allerlei situaties. Al deze regels en het consequent hanteren ervan en het hanteren van een vaste dagindeling maakt dat de omgeving door de kinderen als gestructureerd wordt ervaren.

Opvoeding is niet alleen het stellen van regels en het handhaven ervan. Ook het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen is een belangrijk aspect tijdens de opvoeding. Het is van belang de kinderen op allerlei momenten te stimuleren zich op allerlei aspecten verder te ontwikkelen. Het doen van allerlei activiteiten is daarbij van wezenlijk belang. Het samen puzzelen, voorlezen, zingen, gesprekjes voeren met de kinderen, geven van geschikt speelgoed, enz. maakt dat kinderen actief bezig zijn en spelenderwijs zich ontwikkelen. Als deze activiteiten die spelenderwijs worden aangeboden willen we zoveel mogelijk laten aansluiten bij de belevingswereld en mogelijkheden van het kind en laten plaatsvinden binnen de geborgenheid van de groep. Dit brengt tevens met zich mee dat leidsters tijdens deze activiteiten, maar ook op andere momenten, een gezellige sfeer proberen te scheppen.

3. Pedagogisch doel.

De visie op kinderen en hun opvoeding leiden tot doelstellingen die binnen ons kinderdagverblijf worden nagestreefd. De doelen passen dus binnen de omgeschreven visie.

Zoals al eerder gezegd is in de eerste plaats het van belang dat kinderen in ons kinderdagverblijf zich thuis voelen en zich geborgen weten. Een sfeer van veiligheid en geborgenheid is namelijk voorwaarde voor het zich kunnen ontwikkelen en om als het ware de wereld te gaan verkennen. Tevens willen we een goede verzorging bieden, zoals het op

tijd verschonen van kinderen, het op tijden voeden van hele jonge kinderen zoals aangeven door de ouders en daarbij te letten op de behoeften van de kinderen, het geven van gezonde voeding (fruit) enz. Hier speelt tevens hygiëne een belangrijke rol. Naast het creëren van een fijne sfeer en het waarborgen van een goede verzorging, willen we de kinderen stimuleren zich te ontwikkelen naar eigen vermogen. In verschillende levensfasen zijn verschillende aspecten van belang. Zo kunnen kinderen van 0 tot 1 jaar gestimuleerd worden in hun zintuiglijke ontwikkeling door ze veel speeltjes te geven van verschillend materiaal en verschillende kleuren en met verschillende geluidjes. Bij de oudere kinderen (2 tot 4) wordt er meer aandacht besteed aan de identiteitsontwikkeling en de taalontwikkeling. Zo wordt getracht de zelfstandigheid of zelfredzaamheid van kinderen te bevorderen door ze, als ze er aan toe zijn, bepaalde activiteiten te laten uitvoeren. Ook wordt getracht goed in te spelen op de kenmerken van het kind. De benadering van een angstig of verlegen kind zal anders zijn dan die van een druk en vrijpostig kind. Een ander belangrijk aspect is het stimuleren van het zelfvertrouwen van kinderen. Als kinderen vertrouwen hebben in hun eigen kunnen, stimuleert dit de verdere ontwikkeling.

Het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen gebeurt door kinderen allerlei activiteiten aan te bieden die aansluiten bij hun belevingswereld. Zo worden de kinderen uitgedaagd. Het karakter van dit soort activiteiten is echter altijd vrijblijvend. Door kinderen te observeren tijdens het spelen, maar ook tijdens bijvoorbeeld het eten, krijgen de leidsters zicht op het ontwikkelingsniveau en het gedrag van elk individueel kind. Als men het idee heeft dat er problemen zijn, kunnen ze deze bespreekbaar maken.

4. De ontwikkeling van kinderen van 0 tot 4 jaar.

Kinderen maken de eerste vier jaren een grote ontwikkeling door. Van pasgeborene die volledig afhankelijk is van zijn verzorgers tot een peuter van vier die zelf zijn kleren kan aantrekken, kan vertellen wat hij heeft meegemaakt en samen met anderen kan spelen. Dit wil niet zeggen dat elk kind op dezelfde wijze deze ontwikkeling doormaakt. Ieder kind is uniek en volgt zijn eigen ontwikkeling. Zo praat het ene kind met anderhalf en het volgende kind pas maanden later. Toch is het goed stil te staan bij hoe in het algemeen de ontwikkeling van kinderen van 0 t/m 4 zich voltrekt. Er zijn verschillende fasen te onderscheiden in de ontwikkeling van kinderen. Leidster kunnen met hun zorg en de activiteiten die ze met de kinderen doen rekening houden met de fase

waarin het kind zit. Ze kunnen zo hun pedagogisch handelen afstemming op het individuele kind. Er zijn verschillende ontwikkelingsgebieden te onderscheiden. Binnen deze gebieden kunnen verschillende aandachtspunten geformuleerd worden. Leidsters kunnen zo binnen de verschillende gebieden kinderen stimuleren en eventuele signaleren als er problemen zijn.

De ontwikkelingsgebieden zijn: zintuiglijke ontwikkeling, ontwikkeling van de lichaamsbeweging, verstandelijke ontwikkeling, identiteitsontwikkeling, ontwikkeling van de creativiteit, taalontwikkeling en sociale ontwikkeling.

4.1 Zintuiglijke ontwikkeling

Bij een pasgeboren baby werken de zintuigen meteen. Ze kunnen horen, zien, ruiken, proeven en voelen. Maar de zintuigzenuwen zijn nog niet volkomen gerijpt, waardoor niet alles wordt opgenomen. Zo ziet een pasgeboren baby allen het verschil tussen licht en donker, de omtrekken van simpele vormen en het contrast tussen voorwerp en omgeving. Een baby hoort bijvoorbeeld ook hoge tonen beter dan lage tonen, daardoor praat de moeder tegen het kind veelal een toontje hoger. Geur is in het eerste levensjaar belangrijk. De knuffel in bed en de gehechtheid daaraan is vooral te danken aan de geur. Kinderen willen daarom ook meestal niet dat de knuffel wordt gewassen. Voor het verder ontwikkelen van de zintuigen is het belangrijk kinderen in een stimulerende omgeving te zetten. Een kleurrijke omgeving met allerlei materialen die kinderen kunnen vastpakken en aan kunnen sabbelen. Ronde, hoekige, gladde, hobbelige, wollige en andere materialen worden zo verkend. De zintuiglijke ontwikkeling staat centraal in de eerste levensjaren van het kind. Dit betekent dat vooral in de babygroep van het kinderdagverblijf aandacht besteed wordt aan het stimuleren van de zintuiglijke ontwikkeling van de kinderen.

4.2 De ontwikkeling van de grove en fijne motoriek.

De steeds groter wordende lichaamsbeheersing van zitten, kruipen, staan, lopen en klimmen is in eerste plaatst niet het resultaat van veel oefenen, maar van rijping. Het heeft geen zin om een kind van drie

maanden op de voetjes te zetten, met de hoop dat hij of zij daardoor eerder zal leren lopen. Wel is het belangrijk om als kinderen kruipen, zitten en lopen de verfijning van de lichaamsbeheersing te stimuleren. Er kan daarbij een onderscheid gemaakt worden tussen fijne en grove motoriek. Bij kinderen in de babygroep (van tien weken tot 2 jaar) zijn de volgende aspecten binnen de fijne en grove motoriek aandachtspunten. Fijne motoriek: grijpen van voorwerpen; vasthouden van een fles; oprapen van voorwerpen als een beker, een blokje, een propjes enz.; tekenen met een potlood of een krijt. Grove motoriek: het hoofd optillen als het kind op de buik ligt; van de rug naar de zij draaien; zitten met of zonder ondersteuning; zich optrekken; op handen en voeten kruipen, klimmen. Kinderen in de peutergroep (van twee tot vier jaar) ontwikkelen zich verder. Bij de fijne motoriek komen zaken als, puzzelen, rijgen, knippen, scheuren, brood smeren, aankleden enz. van belang. De grove motoriek kenmerkt zich door klimmen, klauteren, hinkelen, fietsen enz. Het stimuleren van dit soort activiteiten is van wezenlijk belang.

4.3 Verstandelijke ontwikkeling.

Onder de verstandelijke ontwikkeling verstaan we het opdoen van kennis en vaardigheden en het leren denken en uiten. Dit leren uit gaat natuurlijk hand in hand met de taalontwikkeling. In de eerste levensfase is doen kinderen allerlei indrukken op en leren door waar te nemen. Ze leren het effect van eigen bewegingen en hebben in de gaten dat als ze bijvoorbeeld tegen een bal aanduwen dat deze gaat rollen. Langzamerhand leren ze door ervaringen de betekenis van allerlei begrippen, gaan zaken associëren, leren kleuren en vormen te herkennen en benoemen, leren puzzelen en kunnen een verhaallijn volgen en op den duur ook navertellen. Deze verstandelijke ontwikkeling kan heel goed spelenderwijs worden gestimuleerd. Veel praten met kinderen, verhaaltjes voorlezen, puzzelen, maar ook het aanbieden van allerlei materiaal aan de allerkleinsten laat hen ervaren hoe bijvoorbeeld een bal aanvoelt en hoe een pluche beest. Het aanbieden van verschillende materialen en het doen van allerlei activiteiten die aansluiten bij de mogelijkheden van de kinderen en aansluiten bij hun belevingswereld zullen de verstandelijke ontwikkeling zeker ten goede komen.

4.4 Taalontwikkeling.

Van alle dingen die kinderen tijdens hun eerste levensjaren leren, lijkt het leren praten toch wel het grootste wonder. In eerste instantie stoot een baby allerlei klanken uit. Die klanken vormen de basis voor het leren praten. Al die klanken gaan steeds meer lijken op gebrabbel. En veelal zijn de eerste woordjes die een baby zegt 'papa' en 'mama'. Als een kind actief zijn eerste woordjes gaat uitspreken is ondertussen zijn of haar passieve woordenschat al aardig aan het groeien. Dit blijkt duidelijk daar dreumesjes al heel veel begrijpen van wat ouders zeggen en ook al allerlei opdrachten kunnen uitvoeren, zoals bijvoorbeeld 'gooi maar in de prullenbak'. Langzamerhand gaan kinderen steeds meer woorden goed uitspreken, al wil het gebruik van sommige letters nog wel eens moeilijk zijn en worden woorden verbasterd. Daarna, zo rond een jaar of 2 á 3 worden er kleine zinnen geformuleerd, zoals 'Mama, jij helpen?' of 'Ik heb honger'. De taalontwikkeling stimuleren van kinderen kan door veel met hen te praten. Veel vragen stellen en kinderen de tijd geven om hun antwoord te formuleren is daarbij belangrijk. Door veel met kinderen te praten, komen ze in aanraking met allerlei woorden en hun betekenis en horen ze meer zinnen met een ingewikkelde zinbouw. Het taalgebruik moet natuurlijk wel aangepast worden aan dat wat het kind aankan. Tijdens het praten met kinderen kan gelet worden op of een kind duidelijk praat, of het alle letters kan uitspreken, of een kind te verstaan is en begrijpt wat er wordt gezegd, of een kind al zinnetjes kan maken. Als een kind onduidelijk spreekt is het zelf duidelijk herhalen van het slecht gearticuleerde woord of het laten herhalen van het woord nadat het is voorgezegd een stimulans.

4.5 Sociale ontwikkeling.

Met de sociale ontwikkeling wordt eigenlijk het mens worden aangeduid. Het leren wat de gehanteerde waarden, normen en gewoonten zijn en daar ook naar leren gedragen. Ook het leren omgaan met andere kinderen en volwassenen hoort daartoe. Ouders dienen daarbij als voorbeeld. Kinderen imiteren het gedrag van ouders en gedragen zich naar hun voorbeeld. Zelf de allerkleinsten proberen al net als mama te doen, door bijvoorbeeld de lippen te tuiten. Oudere kinderen doen allerlei handelingen na die ouders ook doen. Zo borstelt een kind de haren van een pop, zoals mama het ook vaak doet. Ook gaan kinderen hun ouders napraten. Soms hoor je als ouder jezelf als het ware terug. Ook leren

kinderen heel veel van hun leeftijdsgenootjes. Door leeftijdsgenootjes samen te laten spelen en te communiceren leren ze allerlei sociale vaardigheden. Ze leren behulpzaam zijn, ze leren mee te leven, om onbaatzuchtig te zijn en eerlijk. Ze leren samen te spelen en ook om samen te delen. Toch hebben ze daar de begeleiding van een ouder vaak bij nodig. Het stellen van regels en structuur helpt kinderen de gehanteerde waarden, normen en gewoonten eigen te maken en een geweten te vormen

4.6 Identiteitsontwikkeling.

Elk kind is in eerste instantie afhankelijk van de verzorging en bescherming van volwassenen. Het is de bedoeling dat deze afhankelijkheidsrelatie steeds minder wordt en dat kinderen uitgroeien tot zelfstandige volwassenen. Kinderen ontwikkelen een eigen identiteit of persoonlijkheid. Deze zal voor een deel genetisch bepaald zijn, maar zal ook grotendeels gevormd worden door de omgeving van het kind. De sociale en emotionele ontwikkeling zijn daarbij zeer belangrijk. In eerste instantie zal een kind zich hechten aan veelal de moeder. Deze hechting vormt een veilige basis van waaruit het kind zich verder kan ontwikkelen. Kinderen die al vanaf vroege leeftijd naar een kinderdagverblijf gaan, zullen ook in die omgeving zoeken naar veiligheid en geborgenheid en zullen zich gaan hechten aan de leidster(s) die hem of haar verzorgen. Het kinderdagverblijf en de mensen die daar de vaste verzorgers zijn, zullen als het ware in het kleine kringetjes worden opgenomen waarbij een kind zich veilig en geborgen voelt. Vanuit een veilige basis kan een kind zich verder ontwikkelen en zijn of haar persoonlijkheid vormen. Zoals gezegd een persoonlijkheid is deels aanleg en wordt deels gevormd. Sommige kinderen zijn van nature angstig, verlegen, druk of bang. Het is belangrijk bij het omgaan met kinderen een kind te kennen en deze persoonlijke kenmerken te onderkennen en hen bijvoorbeeld te helpen in situaties die misschien beangstigend zijn of te helpen rustig te worden als er een drukke momenten zijn. Kinderen hebben soms ook moeite hun emoties onder controle te houden. Ze moeten als het ware leren om met hun emoties om te gaan. Soms kan een kind om –vanuit een volwassen perspectief- kleinigheid volledig overstuur raken. Deze kinderen kun je straffen, maar je kunt ze ook helpen dat het niet nodig is om in dit soort situaties zo overstuur te raken. Ook het geven van zelfvertrouwen speelt daarbij een belangrijke rol. Kinderen met zelfvertrouwen zijn beter in staat een positief zelfbeeld op te bouwen. Leidsters op het kinderdagverblijf dienen zich bewust te zijn van hun

voorbeeldrol en kinderen helpen en stimuleren in hun persoonlijkheidsontwikkeling.

4.7 Ontwikkeling van de creativiteit.

Creativiteit heeft alles te maken met fantasie. Fantasie kan men opvatten als denken in beelden die op dat moment niet overeenkomen met de werkelijkheid. Deze simpele vorm van fantasie komt voor het eerst voor in het tweede levensjaar. Fantasie kan ook verder gaan. De voorstelling die een kind maakt gaat verder en heeft 'in het echt' nooit bestaan. Het uiten van deze fantasieën kan op verschillende manieren. Door middel van spel, door middel van tekenen of knutselen, door het zingen van fantasieliedjes enz. Het stimuleren van allerlei creatieve activiteiten, waarbij kinderen proberen hun fantasie te laten spreken, is belangrijk binnen de ontwikkeling van kinderen. Het veelvuldig knutselen en tekenen, waarbij niet alleen waarheidsgetrouwe dingen worden gemaakt of getekend, maar ook dingen die een uiting van fantasie zijn is van belang. Dit zal waarschijnlijk alleen mogelijk zijn met de oudste kinderen op het kinderdagverblijf. Het spelen of naspelen van tafereeltjes bevordert tevens de creativiteit van kinderen. Het aanbieden van verkleedkleden is daarbij eigenlijk een must.

Creatieve activiteiten zijn tevens een goede aanleiding om plezier te maken en zo allerlei spannende dingen te ontdekken. De ontdekking dat verf aan je vingers blijft plakken, dat je klei kunt kneden enz..Het onbevangen en onbevooroordeeld kunnen experimenteren met materialen, het ontdekken van de mogelijkheden en beperkingen schept plezier. Behalve dit creatief bezig zijn, gaan dit soort activiteiten meestal samen met wat extra individuele aandacht. Het zijn immers momenten dat volwassenen intensief met hen bezig zijn.

5 De zorg voor de kinderen op Robbedoes.

5.1 De omgeving.

De zorg voor de kinderen geschiedt in een bepaalde omgeving die er voor moet zorgen dat de kinderen een zich geborgen en veilig voelen. Hoe ziet die omgeving er binnen Robbedoes uit?

Het kinderdagverblijf heeft een verticale groep van maximaal 16

kinderen. De Groep ligt in de brede school van Heel, waar ook de school, de peuterspeelzaal, de BSO en de bieb zijn gevestigd. De groepsleiding werkt zoveel mogelijk op vaste dagen op deze groep. Op deze manier kunnen kinderen zich goed hechten aan vaste leidsters. De groep heeft een speelruimte, een slaapkamer en een badkamer. De slaapkamer is vanuit de groep bereikbaar en er wordt met babyfoons gewerkt om te horen of er iets aan de hand is. Verder loopt de groepsleiding regelmatig de slaapkamer in om te kijken of alles in orde is.

De buitenruimte is vanuit de groepsruimte, rechtstreeks te bereiken via een afsluitbare deur. De buitenruimte is door een hekwerk omheind en de poortjes kunnen worden afgesloten. Er is een zandbak en fietsjes en ander buitenspeelgoed is voldoende beschikbaar. In de zomer kunnen er door middel van parasols schaduwplekken worden gecreëerd en worden als het echt warm is badjes opgezet, zodat de kinderen lekker met water kunnen spelen. Verder doen de leidsters veelal buitenspelletjes en buitenactiviteiten. In de buurt van het dagverblijf is een speeltuintje en een groot grasveld, ook hier kunnen we met de kinderen gebruik van maken. Het speeltuintje ligt onder grote bomen, waardoor we daar veel schaduw hebben. Ook zijn er in de buurt leuke plekken om te wandelen, dit zal dan ook regelmatig gedaan worden.

Werkwijze stamgroep. (Rakkers en Boefjes)

Er is maar 1 stamgroep. De groep bestaat uit maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar.

Omdat de leeftijd uiteenloopt wordt er binnen de groep, onderscheid gemaakt tussen de kinderen van 0-2 jaar en de kinderen van 2-4 jaar. Dit om zoveel mogelijk aan te sluiten op de behoeftes van het kind.

Natuurlijk kunnen alle kinderen samen spelen. De jongste kinderen kunnen van de oudere kinderen leren. De oudere kinderen leren ook om rekening te houden met de allerkleinsten. Broertjes en zusjes zitten bij elkaar in een groep. Toch vinden wij het desondanks belangrijk dat de kinderen vanaf 2 jaar een ander aanbod krijgen binnen de groep.

De kinderen van 0 tot 2 jaar (Rakkers) worden vrij gelaten in hun spel. Ze kunnen zelf erg leuk spelen en zijn steeds op zoek naar nieuwe uitdagingen. De lopers en kruipers verkennen de ruimte en spelen veel in groepjes op de speelblokken. Ze pakken zelf speelgoed uit de lage kasten en er is dus steeds voldoende aanbod tot spel. De baby's worden regelmatig verplaatst van de box naar de wipstoeltjes, of ze worden op de mat gelegd met een leidster erbij die oplet dat er niemand over hen

heen loopt. Ze krijgen geregeld babygyms aangeboden waar ze mee kunnen spelen, zowel in de box of in het wipstoeltje. Ook worden baby's regelmatig op schoot gepakt en wordt er met hen geknuffeld.

Er worden voor de iets groteren ook wel groepactiviteiten aangeboden zoals dansen, zingen, knutselen etc. Deze zijn wel maar heel kort omdat de kinderen het liefste zelf op ontdekking uitgaan en hierin ook worden gestimuleerd.

Er wordt dagelijks met de kinderen gewandeld, mits het weer het toelaat. Bij buitenactiviteiten gaan er altijd meerdere leidsters of een stagiaire mee. Omdat de kinderen van 2-4 jaar vaak wat actiever spelen, zijn er speciale hoekjes gemaakt voor de allerkleinsten. Deze hoekjes zijn afgebakend, zodat de oudsten niet over de kleinsten heen kunnen vallen of lopen.

Bij de kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar (Boefjes) ligt de nadruk op samen spelen, samen activiteiten doen, zoals knutselen, dansen, wandelen, buiten spelen, zingen etc. Er is hier veel ruimte voor eigen creativiteit en eigen keuzes. Kinderen kunnen zelf iets kiezen maar dienen hier wel een tijdje mee bezig te zijn zodat ze niet van het ene naar het andere blijven rennen. Eigen fantasie en ideeën staan voorop en worden gestimuleerd. Er zijn verkleedspullen aanwezig om hun fantasiespel te stimuleren. Er wordt veel gewandeld en buiten gespeeld. Ook wordt er vanaf augustus 2013 gewerkt met een VVE (voor en vroegschoolse educatie) programma. Dit programma heet peuterplein en stimuleert met name de spraaken taalontwikkeling bij kinderen. Dmv thema's en steeds terugkerende activiteiten wordt er gewerkt aan taal, rekenen , sociaal emotionele ontwikkeling en aan de motoriek. In het VVE werkplan dat achter dit beleidsplan is bijgevoegd zal hier meer informatie over worden gegeven. Ouders krijgen ook steeds een nieuwsbrief met uitleg over de thema's die op dat moment aan de orde zijn.

Gebruik maken van een andere stamgroep:

Kinderen kunnen op sommige tijden de stamgroep verlaten en gebruik maken van een andere stamgroep (in dit geval peutergroep De Bengeltjes). Dit wordt weleens gedaan als een kind weinig leeftijdsgenootjes heeft bij zijn eigen stamgroep. Als een kind gebruik maakt van een andere stamgroep dan wordt aan de ouders schriftelijk toestemming gevraagd hiervoor. Er wordt dan duidelijk een tijd en periode afgesproken wanneer het kind gebruik maakt van de andere stamgroep. Op de vaste stamgroep van het kind, wordt zijn plek niet ingevuld door een ander kind omdat het kind ten alle tijden terug moet

kunnen naar de eigen stamgroep. Het kind telt daar ook mee in de leidster-kind ratio en bij de andere stamgroep ook.

De Leidster-kindratio.

Vanwege hun leeftijd worden er eisen gesteld aan de begeleiding en verzorging van de kinderen. Bij ons ziet de leidster-kind ratio er als volgt uit :

- 1 beroepskracht per 4 aanwezige kinderen tot 1 jaar.
- 1 beroepskracht per 5 aanwezige kinderen van 1 tot 2 jaar.
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar.
- 1 beroepskracht per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.

Bij kinderen van verschillende leeftijden in een groep wordt het rekenkundig gemiddelde berekend, waarbij naar boven mag worden afgerond.

Als er 16 kinderen aanwezig zijn, dan zullen er 3 leidsters aanwezig zijn. In de groep zullen dan maximaal 8 kinderen van 0 jaar aanwezig zijn.

Vaste leidsters per kind:

We streven erna om kinderen zoveel mogelijk te plannen met vaste leidsters op vaste dagen. Omdat alle leidsters part time werken is het niet altijd te voorkomen dat kinderen alle dagen dezelfde leidsters zien. Elk kind is daarom toegewezen aan 3 vaste leidsters. Deze leidsters zien het kind het meeste. Per dag dat het kind komt, zal minimaal 1 van deze leidsters aanwezig zijn. Op deze manier kan het kind zich hechten aan vaste mensen. Deze leidsters weten dan ook alles van het kind en zijn dan ook vast aanspreekpunt voor de ouders. Zij zullen het kind ook observeren . De lijst waar de vaste leidsters per kind ontstaan, hangt in de groepen.

Opleidingseisen groepsleiding.

De groepsleiding die wij in dienst hebben, zijn allemaal gediplomeerd volgens de eisen van de CAO kinderopvang . Sommigen hebben zelfs een HBO opleiding .Verschillende groepsleidsters hebben hun EHBO diploma en een aantal heeft een BHV diploma.

Scholingsplan groepsleiding:

Kinderdagverblijf Robbedoes werkt vanuit een VVE werkplan dat een onderdeel is van het pedagogisch beleidsplan.

Met het peuterprogramma bieden de pedagogisch medewerkers de geïndiceerde VVE kinderen extra begeleiding, zodat deze kinderen mee kunnen spelen en praten met de aangeboden thema's.

Het doel van VVE is, dat kinderen voldoende taalvaardig zijn, zodat ze op school mee kunnen doen met het educatieve aanbod. De ontwikkelingsstimulering voor VVE geïndiceerde kinderen vindt plaats door spel- en taalbegeleiding en het inzetten van ouderbetrokkenheid. Pedagogisch medewerkers weten waarom ze VVE geïndiceerde kinderen extra moeten begeleiden en ze weten ook hoe ze extra begeleiding kunnen geven. De pedagogisch medewerkers zijn geschoold VVE bekwaam. Ze kunnen kinderen volgen in hun ontwikkeling met Kijk en ze kennen de ondersteuningsbehoefte van de kinderen. Ze kunnen een kind begeleiden bij o.a. spel, taal, rekenen en motoriek.

Ook worden ouders van kinderen met een VVE indicatie begeleid om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten met hun kind te doen. Dit gebeurt dmv een VVE thuisdoos met spullen/woordjes die ook op de groep geleerd worden.

Jaarlijks scholingsplan.

Een van de subsidiecriteria voor VVE is, naast het hebben van een up to date VVE werkplan, het hebben van een scholingsplan VVE. Jaarlijks worden onderwerpen bepaald die een bijdrage leveren aan het onderhouden van de VVE bekwaamheid. Het gaat om verdieping van pedagogisch-didactische vaardigheden.

Het schollingsplan moet voldoen aan:

Wet kinderopvang; art 4 lid 2 Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie.

a. het werken met programma's voor voor- en vroegschoolse educatie.

We werken met het programma Peuterplein. Aan de hand van thema's wordt er gewerkt aan de ontwikkeling van een kind. Elk thema kent zijn

eigen woorden en aan de hand van knutselwerkjes en activiteiten rondom dat thema leren kinderen woorden, spelletjes tellen etc. Alle ontwikkelingsgebieden komen aan bod.

b. het stimuleren van de ontwikkeling van het jonge kind, in het bijzonder op de gebieden taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling,

Bij elk thema wordt er gericht gewerkt aan alle ontwikkelingsgebieden. Alle ontwikkelingsgebieden worden via een aftekenlijst gevolgd. Via de KIJK observatie wordt precies geregistreerd wat een kind al kan en waar nog aan gewerkt moet worden. In de kring worden woordkaarten gebruikt om woorden te leren en te oefenen. Door deze elke dag te herhalen, leren kinderen heel veel. Door activiteiten te doen waar kinderen moeten tellen, bv bekers tellen of blokjes tellen, leren kinderen spelenderwijs tellen. Alle activiteiten zijn gericht op de ontwikkeling van het kind. Ook tijdens het vrije spel is een kind steeds met zijn ontwikkeling bezig.

c. het volgen van de ontwikkeling van peuters en het hierop afstemmen van het aanbod van voorschoolse educatie,

Via de KIJK lijnen hebben pedagogisch medewerkers inzicht op welke gebieden een kind normaal scoort en op welke gebieden het achter loopt. Als een kind achter loopt bij woorden schat dan worden er gericht met dit kind individuele activiteiten gedaan op het gebied van taal. Tijdens vrije momenten worden kinderen steeds geobserveerd. Als een kind op een bepaald gebied achter blijft, wordt dit via de KIJK geregistreerd en wordt hier aan gewerkt.

d. het betrekken van de ouders bij het stimuleren van de ontwikkeling van kinderen,

Ouders worden betrokken bij de ontwikkeling van hun kind door regelmatig gesprekken met ze te doen. VVE kinderen krijgen een VVE thuisdoos met spelletjes, woordkaarten etc erin om thuis met de ouders te oefenen. Ouders weten dan welke woorden/activiteiten er op de groep geleerd worden. Ouders krijgen ook een nieuwsbrief met liedjes/versjes en het thema waar aan gewerkt wordt

e. De inrichting van een passende ruimte waar VVE wordt verzorgd en het aanbieden van passend materiaal.

In de groepsruimtes is de aankleding aangepast op het thema waar aan gewerkt wordt. Er hangen versjes, liedjes etc op zodat kinderen en ouders dit kunnen zien. Ook is er een thematafel met spullen over het thema. Knutselwerkjes van het thema worden ook opgehangen in de groep. Het materiaal wordt ook steeds uitgezocht bij de thema's. Puzzels, kleurplaten, spelletjes en ander speelgoed worden steeds gebruikt om met het thema bezig te zijn. Ouders ontvangen voor een thema een nieuwsbrief met informatie over het thema. Er worden liedjes, versjes, woorden etc ingezet zodat de ouders thuis met hun kinderen kunnen oefenen. Ook mogen kinderen spullen van thuis meebrengen die met het thema te maken hebben.

f. het vormgegeven aan de inhoudelijke aansluiting tussen voor- en vroegschoolse educatie en aan een zorgvuldige overgang van het kind van voor- naar vroegschoolse educatie.

Kinderen die naar school gaan , worden warm overgedragen met toestemming van de ouders. School krijgt de KIJK lijnen van het kind te zien en deze worden toegelicht door de mentor van het kind. School krijgt de KIJK digitaal overgedragen waardoor zij verder kunnen met de observaties van het kind. Er is dus een doorgaande lijn van voor naar vroegschool.

Al deze punten worden in het team regelmatig terug besproken. We bespreken regelmatig kinderen in een overleg . Als iets niet werkt dan wordt het bijgesteld. We hebben twee keer per jaar bijscholing op het gebied van VVE.

Registratie in register kinderopvang:

Alle beroepskrachten, stagiaires en vrijwilligsters die met de kinderen werken, hebben een geldig VOG dat dagelijks wordt gecontroleerd. Voor deze controle staan ze geregistreerd in het register kinderopvang. Hier worden ze elke dag gescreend op strafbare feiten. Op het moment dat er aan iemand getwijfeld wordt, wordt er contact opgenomen met de leidinggevenden die dan actie kunnen ondernemen naar de betreffende persoon.

Ondersteuning door andere volwassenen.

We werken bij ons dagverblijf met vaste beroepskrachten en stagiaires.
We werken niet meer met vrijwilligers.

Als we hulp nodig hebben bij een activiteit wordt er weleens beroep gedaan op ouders. Ook zijn er geen poets hulpen etc, de groepsleiding doet zelf deze taken uitvoeren. In geval van calamiteiten kunnen we een beroep doen op de medegebruikers van de brede school. Er zijn altijd andere mensen in het gebouw aanwezig. Naast ons zitten de beheerders van het complex, die ook allemaal BHV en EHBO hebben.

Stagiaires worden altijd begeleid door een vaste beroepskracht, een persoon is vaste begeleidster en de anderen zien er ook op toe dat de stagiaire zich aan regels en protocollen houdt. In stagegesprekken worden vorderingen doorgesproken en is er een evaluatie. De stagiaire staat nooit alleen op de groep en mag ook niet alleen met kinderen naar buiten, er is altijd een vaste kracht bij.

Stagiaires krijgen verzorgende en begeleidende handelingen aangeleerd en mogen deze onder toezicht uitvoeren. Ze mogen mee verschonen, flessen geven, activiteiten doen, poetsen etc. Er zal altijd controle volgen van een vaste begeleider bij het verschonen, het fles geven etc. Als de groepsleiding een stagiaire niet in staat acht tot bepaalde vaardigheden dan kan het zijn dat de stagiaire deze niet mag doen.

Stagiaires worden tevens vanuit school begeleid en er zal regelmatig contact zijn tussen de school en de groepsleiding. Ook stagiaires moeten een verklaring omtrent gedrag overhandigen, net als de vaste groepsleiding.

De opdrachten en taken die stagiaires doen worden altijd eerst gecontroleerd door de vaste leiding, voordat ze uitgevoerd kunnen worden. Stagiaires dienen zich aan alle regels van het kinderdagverblijf te houden, dus ook de privacy. Er wordt bij het begin van de stage een contract getekend tussen de stagiaire, de school en het kinderdagverblijf over de afspraken. Stagiaires staan altijd boventallig gepland en worden geregistreerd in het personenregister kinderopvang.

Ondersteuning indien maar 1 beroepskracht aanwezig is:

Als er vanwege de leidster-kind ratio maar 1 beroepskracht aanwezig hoeft te zijn dan zal er ondersteuning worden geboden door een

stagiaire. De leidster kan dan in geval van nood altijd een beroep doen op de collega van de BSO of op de beheerder van de sporthal. In het kader van het vier ogen principe zal er dus altijd een stagiaire ingepland worden bij de vaste beroepskracht. Het vier ogen principe wil zeggen dat er altijd iemand mee moet kunnen kijken met de vaste beroepskracht.

De stagiaire zal bij ons niet ingepland worden als vaste beroepskracht. Wij zorgen ervoor dat er altijd 2 beroepskrachten aanwezig zijn op de groep.

Tijdens pauzes is het mogelijk dat er tijdelijk minder leidsters worden ingezet dan de leidster-kind ratio vereist. Op zo'n moment wordt er ook ondersteuning geboden door stagiaires. Er zullen altijd twee beroepskrachten op de groep blijven, zodat aan het vier ogenprincipe wordt voldaan.

Sociaal emotionele veiligheid.

In de groep wordt er gestreefd naar een veilige en vertrouwde omgeving voor het kind. Dit wordt gedaan door zoveel mogelijk vaste leidsters op vaste groepen te plannen.

Kinderen en leidsters leren elkaar zo goed kennen en bouwen een vertrouwensband op. Als een leidster er niet is dan wordt dit opgevangen door een andere leidster die ook meestal op deze groep werkt. Een aantal leidsters rouleren over meerdere groepen maar werken wel op vaste dagen op een vaste groep. Omdat de meeste kinderen meerdere dagen komen, kennen ze ook meerdere leidsters. Als een vaste leidster weg is dan is er nog altijd een andere leidster die vast op deze groep werkt. Elk kind krijgt 3 vaste leidsters toegewezen. Van deze leidsters is er altijd minimaal 1 aanwezig als het kind er is.

De nieuwe kinderen mogen voor de plaatsing een aantal uren meedraaien in de groep. Ze worden dan al een beetje bekend gemaakt met de andere kinderen en de leidsters. Ook worden de regels dan al een beetje besproken. Kinderen worden met respect behandeld. Er wordt rekening gehouden met de persoonlijke ontwikkeling van het kind, hierop wordt ook de communicatie aangepast. In de groep is veel aandacht voor samenspel en respect voor de ander. Als kinderen ruzie maken wordt dit samen met de betreffende kinderen uitgepraat. De beide kinderen worden op hun gedrag aangesproken en er worden afspraken gemaakt. Kinderen dienen elkaar altijd een handje te geven na een ruzie zodat duidelijk is dat de ruzie is afgelopen. Als kinderen leuk samen spelen of goede dingen laten zien, worden ze hier ook in

gestimuleerd door ze als voorbeeld voor de rest te benoemen. Dit stimuleert de anderen dan weer om ook zulk gedrag te vertonen. De sfeer wordt bepaald door zowel de kinderen als de leiding. Leidsters dienen vrolijk en open te zijn en voor alle kinderen evenveel aandacht te hebben. Door veel grapjes te maken, kinderen op een speelse manier uit te dagen en mee te spelen op kindniveau, mengen leidsters zich in de groep en bouwen zo een goede band op met de kinderen. Spelenderwijs kunnen ze zo ook de kinderen die zich afzonderen, betrekken bij de groep.

Kinderen die druk zijn worden op tijd teruggefloten zodat ze niet de kans krijgen om over bepaalde grenzen heen te gaan. Op deze manier voorkomen de leidsters dat er onnodige conflicten ontstaan. Kinderen die onrustig zijn worden even apart gezet met een puzzel of een kleurplaat zodat ze de kans krijgen om weer rustig te worden.

Het dagritme wordt afgestemd op de kinderen. Er zijn veel vaste momenten op een dag (zie 5.5, dagindeling per groep). Als de groep druk is dan gaan ze vaak even naar buiten om een frisse neus te halen en zich even uit te leven. Hierdoor blijft de sfeer goed want een andere omgeving zorgt weer voor afleiding en hierdoor ontstaan er dan minder conflicten. De ervaringen van de kinderen in de groep zijn heel belangrijk maar ook voor het individu binnen de groep is er aandacht. Als een kind pijn heeft of iets meegemaakt heeft, dan wordt hier bij stil gestaan. Dit door het kind even apart te pakken of tijdens een spelletje met een leidster even rustig over het voorval te praten. Bij kleintjes is even samen knuffelen vaak al voldoende.

Als kinderen emoties uiten dan worden ze hierin gestimuleerd en serieus genomen. Kinderen die veel huilen of onzeker zijn worden extra begeleid in hun samenspel en krijgen geregeld een aai over hun bol als beloning voor hun gedrag. Als kinderen hun emoties uiten dan wordt dit uitgelegd naar de anderen. Waarom huilt een kind ? Omdat het pijn heeft of even verdrietig is. Door de andere kinderen uit te leggen waarom een kind huilt, kunnen ze zich inleven en houden ze meer rekening met het betreffende kind.

Nieuwe kinderen worden altijd voorgesteld aan de groep en een leidster ontfermt zich in het begin extra over het kind. Ze laat het kind op een ontspannen en positieve manier kennis maken met de rest. De leidster speelt mee en laat het kind positieve dingen beleven samen met de rest, zodat er een leuk contact opgebouwd kan worden.

De kinderen mogen vaak zelf kiezen wat ze willen doen, ze hebben een eigen wil en wij zijn van mening dat ze zelf zoveel mogelijk moeten kunnen kiezen. Soms worden vaste activiteiten aangeboden, maar een

kind wordt nooit gedwongen om iets te doen. Er wordt wel geprobeerd en kind te stimuleren. Kinderen hebben de keuze uit verschillende materialen en speelgoed. Er zijn hoekjes gecreëerd, een auto en een bouw hoek, een poppenhoek, een lees en tv hoek etc. De leidsters letten erop dat niemand buiten de groep valt. Kinderen dienen wel met bepaald speelgoed in de hoekjes te blijven. Zo creëer je duidelijkheid en orde. Er wordt altijd van tevoren een tijd afgesproken, hoe lang kinderen met iets bezig zijn. Opruimen is een belangrijk onderdeel, kinderen moeten samen opruimen, hen wordt spelenderwijs geleerd om taken te verdelen. Bv: jij ruimt de auto's op en ik de blokken. Door kinderen zelf te laten kiezen, krijgen ze ook de mogelijkheid om zelf vrienden te maken. Ze zoeken vaak toch bepaalde kinderen uit en al vroeg ontstaan er vriendschappen. Deze worden door de leiding gestimuleerd door kinderen positieve ervaringen met elkaar te laten opdoen.

Sociale en persoonlijke competentie :

Kinderen krijgen binnen een vertrouwde omgeving, speelgoed en activiteiten aangeboden. Als er conflicten zijn dan wordt er ingegrepen. Eerst wordt bekeken of kinderen er zelf uitkomen, door de situatie even vanaf een afstand te observeren. Lukt het de kinderen niet dan gaat de leidster meehelpen. De leidster kiest geen partij, maar legt kinderen uit wat er mis ging. Als ze het zelf niet heeft gezien dan kunnen de kinderen een voor een hun verhaal vertellen en dan worden er nieuwe afspraken gemaakt.

De kinderen dienen elkaar altijd een handje te geven en dan gaan ze het opnieuw proberen.

Kinderen zoeken elkaar op om te spelen en door samen te zingen, samen te dansen en samen gek te doen, stimuleer je het groepsgevoel en gaan ze dit ook doen als een leidster niet meedoet. Kinderen die buiten de groep vallen worden door een leidster extra begeleid en mogen bv naast haar zitten of met haar dansen.

Er worden geregeld groepsactiviteiten georganiseerd maar het werken in subgroepjes is ook erg leuk. Kinderen met dezelfde interesses zoeken elkaar op en zonderen zich af in een hoekje om hun eigen fantasiespel te spelen. Dit is erg leuk om te zien. Zo worden de kinderen de hele dag door begeleid in het samen spelen, samen delen, naar elkaar luisteren etc. Leidsters leggen ook uit als kinderen even apart moeten zitten (bv om rustig te worden). Als een kind iets doet wat niet mag dan krijgt het een time out en moet het even iets aan tafel gaan doen. Dit wordt niet als negatief benoemd maar als een hulpmiddel voor het kind. De

anderen wordt dan ook gevraagd om het kind even met rust te laten. Dingen die voorgevallen zijn worden achteraf altijd met het kind en andere betrokkenen teruggekoppeld.

Kinderen kunnen dus veel zelf kiezen binnen de normen en waarden van de groep. Ze kennen de regels en hierbinnen zijn veel dingen mogelijk. Ze mogen zelf beslissen en dat wordt positief benoemd. Kinderen die een keer alleen willen spelen, mogen dit en dat moeten de anderen respecteren. De leiding schept de voorwaarden voor het kind en ze zorgt ervoor dat de anderen dit accepteren.

Kinderen bouwen vaak zelf rustmomenten in en willen dan graag lekker op de bank even tuttelen. De groepsleiding kan hier dan op inspelen door lekker samen een boekje te gaan lezen op de bank.

Het aanbod van spelmaterialen is uitgebreid, poppen, Duplo, puzzels, spelletjes, verkleedspullen, auto's etc. Kinderen kunnen zelf kiezen of vragen dingen aan de leiding. Bij knutselactiviteiten wordt er rekening gehouden met de ontwikkeling van het kind. Sommigen kunnen al zelf knippen en anderen moeten geholpen worden. Ook kunnen kinderen elkaar goed helpen. Door het stimuleren om zelf iets te oefenen, wordt het zelfvertrouwen gestimuleerd. Kinderen die iets heel goed kunnen mogen anderen weer helpen wat ook goed is voor hun zelfbeeld.

Kinderen worden steeds betrokken bij groepsgebeurtenissen, door samen te zingen etc creëer je een groepsgevoel en dat werkt positief. Door samen leuke dingen te ervaren is er een gezellige sfeer en dit geeft kinderen een veilig gevoel, hierdoor kunnen ze zich positief ontwikkelen en durven ze zichzelf te zijn. Door duidelijke regels en een duidelijk structuur, die door iedereen bewaakt wordt, schep je een warm en veilig klimaat. Als er onenigheden zijn wordt hier iets mee gedaan zonder iemand af te vallen, zo leren kinderen spelenderwijs hoe ze met conflicten moeten omgaan en je ziet dat ze een volgende keer zelf een ruzie kunnen oplossen.

De vaste ritmes en programma's op een dag bieden veel veiligheid. Kinderen weten wat er gaat gebeuren en dat schept een vertrouwd gevoel.

Tijdens de feestdagen wordt er veel aandacht geschonken aan de aankleding van de groep en de sfeer rondom een bepaald feest.

Bij verjaardagen krijgen kinderen een kroon op en mogen ze op een speciale stoel zitten, terwijl alle kinderen en leidsters voor hem zingen.

Tijdens Sinterklaas en kerst wordt er veel geknutseld en met leuke liedjes en dansjes wordt er een leuke sfeer gecreëerd. Samen zingen en knutselen is erg gezellig en stimuleert het groepsgevoel. Plezier staat hier voorop en niet het resultaat van het knutselwerkje.

5.2 Overeenstemming thuis en kinderdagverblijf en oudercontacten.

Bij het opvangen van de kinderen binnen een kinderdagverblijf is het natuurlijk belangrijk dat er een goede overeenstemming is tussen het kinderdagverblijf en de thuissituatie. De gehanteerde normen, waarden en regels moeten in beide situaties zoveel mogelijk overeenstemmen om de kinderen een vertrouwde omgeving te bieden. Dit kan alleen worden bewerkstelligd, als er een goede communicatie is tussen ouders en leidsters. Welke oudercontacten zijn er binnen Robbedoes?

Intake-gesprek.

Als ouders een kind hebben aangemeld, horen ze veelal drie maanden voor de datum dat de opvang moet ingaan op welke dagen of dagdelen een kindje kan worden geplaatst. Vervolgens wordt een intakegesprek gepland. Dit gesprek vindt veelal twee weken voor de aanvang van de opvang plaats. De leidster vertelt over het reilen en zeilen op het kinderdagverblijf en er wordt gesproken over het kindje. Zijn er belangrijke zaken die het kinderdagverblijf moet weten, bijvoorbeeld heeft het kindje een allergie of heeft het moeite met in slaap komen enz. Ook organisatorische zaken worden besproken en de ouders en het kindje krijgen een rondleiding door het kinderdagverblijf.

Wendag

Om nieuwe kinderen te laten wennen, komen ze meestal in de week voor de plaatsing een paar uurtjes mee doen in de groep. Voor baby's is dit nog niet zo ingrijpend want als zij hun natje en droogje maar krijgen dan is het wel oké. Voor wat oudere kinderen is het vaak moeilijker om te komen. Dit vergt veel van de groepsleiding, want zij moeten het kind dan toch op zijn gemak stellen en ervoor zorgen dat het kind zich veilig en vertrouwd gaat voelen. Door het kind extra aandacht te geven en veel uit te leggen over de groep, loopt dit meestal vrij goed. De kinderen die van de dagopvang naar de BSO gaan, kunnen in overleg met ouders al een dagdeel mee gaan doen bij de BSO. Vaak zijn hier al broertjes en zusjes of andere kinderen die ze kennen en dat maakt de overstap aanzienlijk makkelijker. De leidsters kennen ze meestal al omdat een aantal ook bij de dagopvang werkt.

Contactschriftjes

Het contactschriftje heeft als doel om informatie over te dragen. Informatie van de leidsters aan de ouders en andersom. Alleen bij kinderen tot 1 jaar, worden de schriftjes geschreven. Leidsters schrijven in het schriftje hoe het die dag is gegaan en ouders kunnen informatie geven die voor de leidsters van belang is, bijvoorbeeld: Kind heeft slecht geslapen, of hij heeft vanmorgen om 6.30 zijn eerste flesje gehad. Vooral in de babygroep is het schriftje van belang, voedingstijden, hoeveel een kind gedronken heeft, slaaptijden en hoe lang een kindje heeft geslapen kunnen dan worden doorgegeven. Veel van deze informatie zal bij het halen en brengen ook mondeling worden gegeven, maar de praktijk wijst uit dat het op schrift hebben van deze informatie prettig werkt. Bijvoorbeeld voor een leidster die later begint of als een leidster wegens ziekte moet invallen. De schriftjes worden een keer per week geschreven, wel worden de flestijden en slaaptijden er meestal in vermeld. Een keer per week wordt geschreven wat de vorderingen van het kind zijn en wat hij gedaan en geleerd heeft.

Halen en brengen van de kinderen

Als kinderen worden gebracht en gehaald is er tijd om even met de leidsters te praten en aan te geven wat voor die dag belangrijk is. Voor leidsters is het goed te weten wat er in het leven van het kindje allemaal speelt, zodat ze daar op in kunnen spelen. Zoals gezegd is het ook belangrijk deze informatie in het schriftje te vermelden, daar mondelinge informatie gemakkelijker verloren gaat.

kijk observatie systeem.

Er wordt bij de dagopvang gewerkt met een observatiesysteem, "Kijk", genaamd. Dit is een volgsysteem waar kinderen geobserveerd worden in de groep. De lijsten worden ingevuld als het kind 2, 3 en 4 jaar is. Op deze manier zie je de vorderingen van een kind. Als het kind belangrijke vorderingen maakt worden deze in een dagboekje genoteerd. Aan de hand van deze aantekeningen kunnen ontwikkelingslijnen worden ingevuld. De lijsten worden aan de ouders meegegeven als het kind de dagopvang verlaat. Er volgt dan een kort gesprekje over deze lijsten. Ouders kunnen deze lijsten ten allen tijden inzien. Deze lijsten worden met toestemming van de ouders ook met de kleuterleidster van de school besproken. Zij heeft dan al een beeld over de ontwikkeling van het kind en wat eventuele extra aandachtspunten zijn bij dit kind. Ouders

dienen voor deze overdracht schriftelijk toestemming te geven. Willen ouders dit liever niet dan krijgen zij de ingevulde lijsten mee naar huis en vindt er van Robbedoes uit geen overdracht plaats naar school.

Elk kind een eigen mentor:

Elk kind krijgt vanaf dat het komt een mentor toegewezen. Dit is een Groepsleidster die werkt op de groep van het kind en die het kind het meeste ziet. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en is eerste aanspreekpunt voor de ouders. De mentor zorgt ervoor dat de Kijk registratie van het kind ingevuld wordt en wordt besproken met de ouders. Met toestemming van de ouders bespreekt de mentor ook de KIJK registratie met de basisschool waar het kind naartoe gaat. De mentor neemt contact op met ouders, indien er zorgen zijn over een kind. De mentor kan ook contact opnemen met het CJG of het consultatiebureau als ouders hiervoor toestemming geven.

Hoe signaleren beroepskrachten bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind:

Alle beroepskrachten hebben een VVE cursus gehad. Vanuit deze cursus hebben ze geleerd om alert te zijn op de ontwikkeling van de kinderen. Er wordt ook gewerkt met het KIJK observatiesysteem. Aan de hand van dit observatiesysteem kunnen ze in de groep de kinderen observeren. De observaties worden vastgelegd in persoonlijke logboekjes van de kinderen. Op deze manier kunnen ze steeds de vooruitgang zien die een kind maakt in zijn ontwikkeling. De lijsten liggen in de groepen en worden geregeld aangevuld. Verder wordt aan de hand van het programma Peuterplein ook veel aan de taalontwikkeling van de kinderen gewerkt. Op het moment dat hier dingen opvallen bij een kind, worden deze op de Kijk formulieren ingevuld. Deze observatielijsten worden geregeld met de ouders besproken. Als er speciale dingen opvallen in de ontwikkeling van een kind dan wordt dit in het team besproken. De leidinggevenden kijken dan ook mee en samen wordt besproken wat de mogelijkheden zijn. We hebben veel contact met het consultatiebureau en als we een achterstand bemerken, dan verwijzen we ouders door naar het consultatiebureau. Zij kunnen ouders dan verder begeleiden of deskundige hulp inschakelen. Soms worden kinderen door ons doorverwezen naar de logopedie, dit als we merken dat er een spraakachterstand is. Beroepskrachten hebben jaarlijks een opfriscursus van het VVE programma en de KIJK observaties worden

hierin ook meegenomen. Op deze manier blijven ze up to date en er worden ervaringen uitgewisseld met collega's van andere dagverblijven. Verder is er geregeld een gesprek met onze vaste contactpersoon van het consultatiebureau. Zij bespreekt met de pedagogisch medewerksters alle kinderen die in de peutergroepen zitten. Ze komt ook af en toe op de peutergroepen kijken om te zien hoe de kinderen hier functioneren. Dit gebeurt uiteraard met toestemming van de ouders. Door de regelmatige contacten met het consultatiebureau blijven de lijntjes heel kort en is er gelijk contact als er bij een kind een ontwikkelingsachterstand wordt gesignaleerd. Er kan dan direct professionele hulp worden geregeld indien nodig. Deze hulp wordt dan geregeld via het consultatiebureau omdat zij via de GGD hun contacten hebben. Er worden dan wel weer gesprekken gepland om terug te koppelen hoe deze professionele hulp verloopt en hoe wij dit terug zien in de peutergroep.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach bij KDV Robbedoes.

Pedagogisch coaches:

Sinds 2019 is het voor kinderopvangorganisaties verplicht om alle pedagogisch medewerkers te coachen op hun pedagogisch handelen. We doen dit omdat wij een hoge kwaliteit willen blijven bieden en onze medewerkers daarbij willen ondersteunen. Bij KDV Robbedoes hebben we twee coaches die de medewerkers kunnen ondersteunen.

Soms komen medewerkers voor keuzes in de opvoeding en begeleiding van kinderen te staan waarin het soms lastig is te bepalen wat het beste is. Het kan zijn dat onze medewerkers zich afvragen hoe ze een kind of een groep kinderen het beste kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling. Deze ondersteuning kan dan geboden worden door de pedagogisch coaches.

De coach kan meekijken en meedenken met de medewerker om een zo gunstig mogelijk pedagogisch klimaat voor de kinderen te creëren.

Alle groepen en medewerkers worden periodiek door een van de coaches bezocht en daarnaast zijn zij altijd bereid om mee te denken en het gesprek aan te gaan als medewerkers vragen hebben rondom pedagogische vraagstukken. De coaches koppelen deze zaken ook

weer terug met de leidinggevenden zodat zij op de hoogte zijn van alle zaken rondom het pedagogisch klimaat op de werkvloer.

Pedagogisch beleidsmedewerkers:

Naast het coachen van de medewerkers is er vanuit de overheid ook een norm gesteld aan het aantal uur dat er geïnvesteerd moet worden aan het ontwikkelen van het pedagogisch beleid. Per geregistreerde locatie word hier 50 uur voor berekend.

Bij KDV Robbedoes hebben wij ervoor gekozen om de functie van pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach te combineren. Daarvoor hebben wij 2 medewerkers in dienst die alle collega's op de werkvloer coachen en tevens bezig zijn met het pedagogisch beleid van KDV Robbedoes. Zij werken samen met de leidinggevenden aan de ontwikkeling en implementatie van het pedagogisch beleid. Hun opleiding coach/beleidsmedewerker voldoet aan de gestelde normen van de overheid.

De exacte verdeling van de uren voor het ontwikkelen en implementeren van het beleid over de verschillende locaties is maatwerk en sterk afhankelijk van de behoefte en taakvolwassenheid van de teams.

Oudergesprekken

Ouders krijgen bij aanmelding een kennismakingsgesprek met een leidinggevende, hierbij hoort ook een rondleiding door de groep waar het kind gaat komen. Een paar weken voor plaatsing van het kind volgt er een intake-gesprek, waarbij specifieke dingen van het kind besproken worden, bijv. eettijden, slaaptijden, allergieën etc. Er bestaat de mogelijkheid voor ouders om ten alle tijden een gesprek met de groepsleiding of de leidinggevenden aan te vragen over hun kind. Deze gesprekken worden niet van tevoren gepland omdat de ervaring is dat de meeste ouders tussentijds al voldoende informatie over hun kind ontvangen tijdens overdrachten etc. De meeste ouders vragen regelmatig hoe het gaat en de groepsleiding maakt ontwikkelingen ook steeds bespreekbaar. Als er dingen opvallen in het gedrag van een kind dan wordt er door de leiding een afspraak gepland met de ouders om dit

te bespreken. Ook is onze ervaring dat ouders die behoefte hebben aan een gesprek over hun kind, mondig genoeg zijn om dit zelf aan te kaarten.

Maximaal 3 vaste gezichten op de babygroep voor 0 jarigen:

Omdat we een verticale groep hebben van maximaal 16 kinderen, zijn er meestal drie leidsters per dag aanwezig.

Aan een kind van 0 jaar worden maximaal 3 vaste leidsters toegewezen. Als het kind in de groep aanwezig is, dan zal er altijd een van de drie leidsters aanwezig zijn. Een van de drie is dan ook de mentor van het kind. De roosters worden hierop aangepast. Het overzicht van de vaste leidsters is op te vragen op de groep zelf. Naast de 3 vaste leidsters, kunnen er ook andere leidsters worden ingezet, maar een van de drie vaste gezichten is altijd aanwezig.

Nieuwsbrief Robbedoes

Iedere vier maanden komt er een nieuwsbrief uit. Hierin staan mededelingen van organisatorische aard, maar ook nieuwtjes uit de groep of oproepen aan ouders.

Ouderavonden

Er is de mogelijkheid voor ouders om een thema-avond aan te vragen via de leidinggevenden. Bij voldoende animo zal er een avond georganiseerd worden. Dit kan ook via de ouderraad aangevraagd worden.

Voertaal:

De voertaal in de groepen is Nederlands. Als leidsters voor de hele groep praten dan wordt het Nederlands aangehouden. Voor 1 op 1 contact kan het zijn dat als een kind Limburgs spreekt, de leidster met het betreffende kind ook Limburgs praat. Alleen bij VVE kinderen wordt er altijd Nederlands gepraat.

Het gebruik van extra dagdelen:

Als ouders gebruik willen maken van extra dagdelen die niet in hun contract staan dan kunnen ze dit bij de groepsleiding aanvragen. Als de leidster-kind ratio dit toelaat dan kunnen de kinderen extra ingepland worden. Ouders kunnen dan gebruik maken van een strippenkaart die ze al hebben of die ze extra aanschaffen. Extra dagdelen dienen dus altijd in overleg gepland te worden. De leidster-kind ratio wordt daarbij nooit overschreden. Als ouders een extra dagdeel willen hebben op een bepaalde dag, dan kunnen ze de groepsleiding vragen om dit in de agenda te noteren, ze worden dan gebeld op het moment dat er een ander kind wordt afgemeld.

Pauzes:

Elke leidster heeft recht op pauze. Als er een kleine pauze (15 minuten) is dan blijft de leidster in de groep aanwezig. Er is dan tijd om even iets te drinken of te eten. De andere twee leidsters zijn dan met de kinderen bezig. Bij de pauze tussen de middag, mag de leidster ervoor kiezen om buiten de groep pauze te houden. De andere leidsters blijven dan op de groep.

Maximaal 3 uur per dag afwijken van de leidster-kind ratio:

Bij een aaneengesloten openstelling van 10 uur of meer per dag, kan maximaal 3 uur per dag worden afgeweken van de vereiste leidster-kind ratio. Daarbij wordt minimaal de helft van het aantal vereiste leidsters ingezet. Wij kunnen afwijken van de leidster-kind ratio, dagelijks tussen 12.00 uur en 15.00 uur. Er is per leidster een pauze van een half uur gepland. Het kan dan voorkomen dat er 2 leidsters aanwezig zijn in plaats van 3. Op andere tijden zullen wij niet afwijken van de leidster-kind ratio. Als er maar twee leidsters op een dag gepland zijn, dan wordt de pauze in de groep gehouden zodat er altijd achterban is. De pauze vindt dan plaats als er veel kinderen in bed liggen. De leidster die geen pauze heeft , gaat met de overige kinderen een activiteit doen. Zo zijn kinderen bezig met de activiteit en heeft de leidster een goed overzicht van wat er gebeurt op de groep.

5.3 Regels en rituelen binnen Robbedoes.

Op een kinderdagverblijf zijn in de omgang met elkaar regels nodig. We werken aan de vorming van gewoontes bij kinderen door zoveel mogelijk consequent te handelen en het kind positief te benaderen. Belonen en straffen kunnen daarbij een hulpmiddel zijn. Een kind dient uiteraard precies te weten waarvoor het beloond of gestraft wordt. Beloning geschiedt vooral in de vorm van een positieve benadering of een schouderklopje. Materiële beloningen worden zo min mogelijk gebruikt. Straffen is een laatste middel en wordt zo min mogelijk toegepast. Een straf kan zijn het even apart zetten van een kind, om hem of haar even tot rust te laten komen. Hierover wordt dan met het kind gesproken. De leidster die de straf geeft, zal ook altijd weer het kind betrekken bij het groepsgebeuren. Voor het kind moet het duidelijk zijn dat alles weer in orde is.

Verder worden regels gehanteerd bij het aan tafel gaan. Kinderen blijven in principe zitten tijdens het eten en mogen pas van tafel als iedereen klaar is met eten. Er wordt geprobeerd netjes te eten. Ook wordt er veelal een liedje gezongen voor het eten. Kinderen worden niet gedwongen om te eten, maar op een speelse manier worden de kinderen stimuleert om te eten, bijv. het maken van een gezichtje van de korstjes.

Na plassen handen wassen. Na het toiletbezoek wassen de kinderen hun handen. Kinderen worden gestimuleerd zoveel mogelijk zelf te doen, bijv. broek optrekken, zelf luier pakken. Verder worden kinderen gestimuleerd in hun zindelijkheid. Ze krijgen, als ze netjes op de wc plassen of poepen, een stickertje op de plaskaart die op de badkamer hangt. Deze beloningen worden veelal in overleg met de ouders gedaan. Thuis wordt er natuurlijk ook aan gewerkt.

Het halen en brengen brengt ook zo bepaalde rituelen met zich mee. Kinderen zwaaien hun ouders uit samen met een leidster en er is altijd een leidster om een kind te troosten en af te leiden als het afscheid wat moeilijk is.

5.4 Voeding.

Het uitgangspunt van het kinderdagverblijf is dat kinderen in de tijd dat ze op het kinderdagverblijf zijn gezond eten. Over wat gezond eten is

zullen misschien de meningen verschillen. Om het eetpatroon van de kinderen zoveel mogelijk te laten aansluiten bij wat ze thuis eten, geven ouders de flesvoeding, fruit en hapjes voor de bab's zelf mee. Het kinderdagverblijf zorgt voor de melk, brood en water. Soms krijgen kinderen tussendoortjes, zoals bijvoorbeeld een soepstengel. Als kinderen een voedingsallergie of -intolerantie hebben, een dieet volgen of vanwege geloofsovertuiging bepaalde voedingsmiddelen niet mogen hebben, kan dit aan de groepsleiding worden doorgegeven. Deze zal er zorgvuldig op toezien dat die kinderen alleen die dingen eten en drinken die ook echt mogen.

Kinderen krijgen tijdens feestjes vaak traktaties. Deze traktaties mogen bestaan uit fruit of groenten. Snoep of koek wordt niet aan de kinderen gegeven.

5.5 Dagindeling per groep.

De dagindeling van de groep is veelal volgens een vaste structuur. Dit is van wezenlijk belang. Een goede structuur biedt de kinderen rust en geeft iets vertrouwds.

De groepsleiding zal ook op vaste dagen op een vaste groep worden ingepland zodat kinderen een vertrouwensrelatie op kunnen bouwen met een leidster. Dit is voor de kinderen duidelijk en veilig. Er staan altijd minimaal twee gediplomeerde beroepskrachten op een groep, als de groep vol is staan er 3 beroepskrachten. Verder worden ze bijgestaan door stagiaires en op sommige dagen door een vrijwilligster. Stagiaires en vrijwilligsters staan altijd boventallig gepland.

Dagindeling van de groep:

7.15 – 9.00 uur

De kinderen worden door de ouders gebracht en er kan kort informatie uitgewisseld worden.

9.00 uur

De kinderen van 2 jaar en ouder beginnen met een kringetje en gaan liedjes zingen. Zo starten ze samen de dag. De baby's liggen soms al in bed of krijgen hun hapjes en gaan daarna naar bed. Dit is afhankelijk van het persoonlijke schema van het kind.

9.15 - 11.30 uur

Met de kinderen wordt fruit gegeten en water gedronken. Aansluitend worden luiers verschoond en wordt het toilet bezocht. Dan gaan kinderen meedoen aan de activiteiten rondom Peuterplein. Of ze mogen vrij spelen. Een aantal baby's gaat naar bed.

11.30 -12.00 uur

Gezamenlijk eten en aansluitend worden luiers verschoond en wordt het toilet bezocht.

12.00 –13.00 uur

Rond deze tijd gaan de kinderen die nog naar bed moeten , slapen en krijgt de rest een rustig programma aangeboden , zodat de slapers hier geen last van hebben. Kinderen die een halve dag komen, worden rond deze tijd opgehaald.

14.30-15.00 uur

Kinderen komen uit bed en er wordt samen fruit gegeten en water gedronken. Aansluitend worden luiers verschoond en wordt het toilet bezocht.

15.00 – 18.00 uur

Kinderen mogen zelf nog spelen. Soms worden er nog gezamenlijke activiteiten gedaan of gewandeld. Ook wordt er 's middags vaak buiten gespeeld. Rond deze tijd worden er ook veel kinderen opgehaald. Kinderen worden opgehaald en met de leidsters kan de dag worden besproken

5.6 Activiteiten die met kinderen worden gedaan.

Kinderen zijn een gedeelte van de dag/week op het kinderdagverblijf. Naast een verzorgende taak ligt er ook een opvoedende taak voor het kinderdagverblijf. Kinderen worden door de leidsters in hun ontwikkeling

gestimuleerd. De verschillende eerder omschreven ontwikkelingsgebieden komen tijdens verschillende activiteiten aan bod. In de babygroep komen weinig geplande activiteiten voor. De leidsters in deze groep proberen wat betreft de ontwikkeling zoveel mogelijk aan te sluiten bij de behoeften van het kind. Er worden spelletjes gedaan tijdens het verschoneren, kiekeboe gespeeld, veel gezongen en gedanst en veel gepraat tegen de kinderen. Het aanbieden van spelmaterialen is heel belangrijk in deze groep; materialen van verschillende vormen, die verschillende geluiden maken, bouwmaterialen enz. Verder wordt er als het weer het toelaat gewandeld en lekker buiten gespeeld. Met de peuters worden meer geplande activiteiten gedaan. De kinderen worden gestimuleerd om mee te doen aan deze activiteiten. Ze zijn daartoe echter niet verplicht, daar we geen schoolse aanpak voorstaan. Activiteiten die worden gedaan zijn : buiten spelen, wandelen door het bos, lezen, zingen, dansen, knippen, plakken, knutselen, puzzelen, memorie, domino en andere spelletjes. Al deze activiteiten stimuleren verschillende facetten binnen de ontwikkeling. De sociale ontwikkeling wordt daarbij vooral gestimuleerd door kinderen te leren samen te spelen en ook samen te delen.

VVE programma peuterplein.

We werken met het programma Peuterplein. Dit is een educatief programma waarin met name de taalontwikkeling bij kinderen centraal staat. Bij dit programma hoort handpop Raai de Kraai. De kinderen krijgen via thema's activiteiten aangeboden. Ouders ontvangen voorafgaand aan het thema ook een nieuwsbrief zodat ze weten welk thema er in de groep centraal staat. Bij deze thema's horen woorden en spelletjes etc. Kinderen met een taalachterstand kunnen extra begeleiding ontvangen door de leidsters. Er wordt dagelijks met dit programma gewerkt. Het programma Peuterplein bevat ook veel liedjes, versjes, knutselactiviteiten etc. Alle facetten van de ontwikkeling laten we aan bod komen, zodat kinderen al een goede basis hebben als ze naar school gaan. Aan de hand van het programma Peuterplein kunnen we kinderen goed volgen in hun ontwikkeling. De observaties gaan via het Kijk observatiesysteem(zie blz 23).

5.7 Hygiëne en veiligheid.

Een goede hygiëne en een veilige omgeving zijn van wezenlijk belang. In ruimten waar veel kinderen tegelijkertijd spelen, verspreiden zich

gemakkelijk ziektekiemen. Om dit zo veel mogelijk tegen te gaan, worden handen veelvuldig gewassen, luiers regelmatig verschoond, aankleedkussen vaak afgewassen, beddengoed veelvuldig verwisseld, toiletten goed schoongehouden, slaapkamer en groepsruimteregeelmatig gelucht en worden tafels, stoelen en vloeren regelmatig schoongemaakt. Kinderen moeten zich verder in de groep vrij kunnen bewegen, zonder dat ze gevaar lopen. Maatregelen die zijn genomen, om deze veiligheid te garanderen zijn onder meer: voldoende leiding in de groepen,afgeschermdde deuren, zodat er minder vingertjes tussen de deuren kunnen komen, kindveilige stopcontacten, afgeschermdde radiators, kindersloten op de materiaalkasten, hoge telefoons, gedegen brandmeldinstallatie, het houden van ontruimingsoefeningen envoldoende leidsters met een EHBO-diploma.Verder wordt er door de Ggd elk jaar een controle gedaan op het gebied van veiligheid en gezondheid. De leidinggevenden voeren een risico-inventarisatie uit op gebied van veiligheid en gezondheid, deze wordt door de Ggd getoetst. Er wordt een rapport over geschreven, dat openbaar wordt gemaakt op internet. Ouders kunnen dit rapport op onze site nalezen. De ingevulde lijsten kunnen ouders opvragen bij de leiding zodat ze kunnen zien waarop gecontroleerd wordt.

Op deze manier worden ouders steeds op de hoogte gehouden over de veiligheid en gezondheid van hun kinderen op het kinderdagverblijf.

Achterban regeling: Als achterban in geval van nood kunnen we beroep doen op de mensen van de Speelark, de school en de beheerder van de sporthal.

5.8 Ziekte bij kinderen.

Kleine kinderen zijn wel eens ziek. Sommigen vaker en anderen zelden of nooit. Ouders worden gevraagd om zieke kinderen thuis te houden. Dit is als het gaat om besmettelijke ziekten in het belang van de andere kinderen, maar is veelal ook fijner voor het kind zelf.

Wanneer is een kind te ziek om naar het kinderdagverblijf te komen? Natuurlijk kunnen ouders goed zelf inschatten of ze hun kindje al dan niet kunnen brengen. Toch zijn er in overleg met de GGD enkele richtlijnen opgesteld. Kinderen blijven thuis als ze:

- aan een besmettelijke ziekte leiden (in overleg met huisarts en/of GGD)
- 40 graden of meer koorts hebben. De situatie kan zich voordoen dat een kind minder koorts heeft, maar een dermate zieke indruk maakt dat

de leiding met de ouders in overleg zal treden over wat te doen in deze situatie. Mocht een kind hoge koorts hebben, maar geen zieke indruk maken, ook dan zal er contact met de ouders worden gezocht. Er wordt altijd in het belang van het kind gehandeld.

- Mocht een kind tijdens het verblijf op Robbedoes ziek worden en de ouders en diens huisarts zijn niet bereikbaar, dan wordt de eigen huisarts van Robbedoes benaderd.

Als ouders er niet zeker van zijn of ze hun kindje thuis moeten houden, dan kan dit in overleg met de groepsleiding worden besloten. De groepsleiding kan adviseren en als het kindje toch komt, kunnen er afspraken worden gemaakt.

Als een te ziek kind (zie bovenstaande richtlijnen) toch wordt gebracht is de leiding van het kinderdagverblijf bevoegd het zieke kind op het dagverblijf te weigeren.

5.9 Feesten en uitstapjes.

Het vieren van een feestje is altijd leuk. Binnen Robbedoes vieren we onder meer verjaardagen van kinderen, geboortes van broertjes en zusjes, sinterklaas, kerstmis, carnaval, moederdag, vaderdag en het afscheid nemen van Robbedoes. Kinderen worden altijd nauw betrokken bij de voorbereiding. Zo maken ze samen met de groepsleiding carnavalversieringen, vader- en moederdagpresentjes enz. Bij het vieren van verjaardagen en het nemen van afscheid zijn de ouders altijd van harte welkom.

Samen uitstapjes maken is voor kinderen ook een feest. Ze genieten er van. We gaan regelmatig met de kinderen wandelen, er is dan altijd voldoende begeleiding aanwezig.

5.10 Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Op het dagverblijf werken we vanaf juli 2013 met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit betekent dat we volgens deze meldcode handelen als we bij een kind het vermoeden hebben dat het mishandeld wordt. Dit is door de overheid verplicht gesteld. Deze meldcode staat op onze site onder het kopje "algemene informatie".

5.11 protocollen

We werken bij ons kinderdagverblijf volgens meerdere protocollen. De protocollen staan op de site onder het kopje "algemene informatie".

Beleidsplan veiligheid en gezondheid: Vanaf januari 2018 is het verplicht om een beleidsplan veiligheid en gezondheid te hebben. dit beleidsplan staat op onze site.

5.12 Het vierogen principe

Vanaf 1 juli 2013 is het vierogenprincipe in werking getreden. Dit houdt in dat altijd een volwassene moet kunnen meekijken of meeluisteren met een beroepskracht.

Een beroepskracht mag alleen op de groep staan, zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of luisteren. Het vierogenprincipe geldt alleen voor de dagopvang.

Bij de dagopvang hebben we de volgende regelingen getroffen:

Er zijn altijd twee personen die openen en sluiten. Dit kunnen twee vaste leidsters zijn of een leidster met een stagiaire. Verder is er altijd een beheerder in het gebouw die mee kan kijken. De ramen en deuren zorgen voor voldoende inkijk in de groep, zodat er altijd iemand mee kan kijken.

Gedurende de dag zullen er altijd minimaal twee beroepskrachten aanwezig zijn of een beroepskracht met een stagiaire.

Op de badkamer worden kinderen verschoond, de deur naar de groepsruimte blijft altijd open, dus ook hier kan altijd iemand meekijken. Er is een hekje voor de deur zodat kinderen niet zelf op de badkamer kunnen komen. Als kinderen naar bed worden gebracht of eruit worden gehaald dan blijft de slaapkamerdeur altijd open staan. Op deze manier kunnen andere leidsters in de groep meekijken of luisteren.

Op rustige momenten, tijdens vakanties en op dagen dat er maar 1 beroepskracht in de groep aanwezig is, wordt deze meestal ondersteund door een stagiaire. Verder zal er altijd een beheerder in het gebouw zijn, deze zit naast ons en kan ten alle tijden meekijken in de groep. Als er geen stagiaire is dan zal er een vaste beroepskracht zijn die dan aanwezig is, maar die met andere werkzaamheden bezig is. Deze beroepskracht staat dan niet in de groep maar zal wel meekijken op de werkvloer.

Tijdens de pauzes zullen er altijd twee leidsters in de groep blijven. Of een leidster en een stagiaire. Tijdens uitstapjes en wandelingen zullen er altijd meer leidsters mee gaan of een leidster met een stagiaire. Er wordt ook gekeken dat er in de groep, nog minimaal 2 leidsters aanwezig zijn of 1 leidster met een stagiaire.

Op deze manier hebben we alle risicosituaties en risicoruimtes ingedekt en voldoen we aan het vierogenprincipe zoals dit verplicht is.

5.13 Kinder EHBO:

Op iedere kinderopvanglocatie moet tijdens de openingsuren altijd minimaal 1 volwassene aanwezig zijn die beschikt over een gecertificeerd kinder-EHBO diploma. Wij plannen de werkroosters zodanig in, dat er op elke locatie een EHBO-er aanwezig is, die in het bezit is van het diploma EHBO aan kinderen. Als we EHBO-ers tekort komen, dan worden nieuwe mensen opgeleid voor kinder EHBO. De lijst met leidsters die in het bezit zijn van het diploma EHBO aan kinderen, kan worden opgevraagd op de groepen.

5.14 Hoe te handelen bij een vermist kind:

We streven erna om alle kinderen steeds goed in de gaten te houden. We hebben allerlei maatregelen getroffen om te voorkomen dat een kind wegloopt of vermist raakt. Hieronder staan de maatregelen die we getroffen hebben.

Genomen maatregelen zijn:

- * Kinderen kunnen niet zelf uit de groepsruimte . Deze is voorzien van een hekje en een deur, die de kinderen niet zelf open krijgen. Of de deur is op slot gedurende de tijd dat er kinderen zijn.

- * Kinderen gaan onder begeleiding buiten spelen. Ze spelen in een afgesloten buitenruimte met een hekwerk waar ze niet uit kunnen komen. Er is altijd toezicht buiten.
- * Als ze gaan wandelen dan is er altijd voldoende begeleiding en zitten de jongste kinderen in de bolderkar. Op deze manier is er overzicht. Kinderen worden geregeld geteld.
- * Als een kind vermist wordt dan worden ouders meteen gebeld en wordt er meteengezocht. Indien nodig wordt de politie ingeschakeld.

Mocht er ondanks deze maatregelen toch een kind vermist zijn, dan gaan wij meteen zelf zoeken. We zullen meteen contact opnemen met ouders en politie als dit nodig is.